

EPSU¹ Konferencija kolektivnog pregovaranja i Socijalnog dijaloga Brisel, 30. studeni – 1. prosinac 2006. god. uz podršku Europske komisije

EPSU-ov godišnji izvještaj kolektivnog pregovaranja 2006. - sažetak

Razvoji kolektivnog pregovaranja

U nekoliko zemalja pitanje samog kolektivnog pregovaranja je bio centralni interes, naročito u sektoru nacionalne administracije. ROTAL u **Estoniji** nastavlja kampanju za prava na pregovaranje za državne službenike, dok su udruženja EPSU u **Francuskoj** i **Portugal**u također sebe pronašla protiv vlada koje nameću neadekvatna povećanja plaća umjesto da se uključe u odgovarajuće pregovore. Ovo je bio jedan od problema iza serije nacionalnih štrajkova i demonstracija u Portugalu tijekom godine. U **Turskoj**, sindikati javnih službi nemaju pravo na štrajk, a povećanje plaće ove godine je konačno uvedeno nakon što odbor za usuglašavanje nije uspio razriješiti spor. Glavni problem u **Italiji** u proteklih par godina je odugovlačenje zaključivanja novih kolektivnih ugovora i implementiranje istih u javni sektor. Poreski radnici su poduzeli štrajkačke akcije kako bi primijenili svoje kolektivne ugovore nakon dugog odgađanja.

Povećanje plate u većini zemalja i sektora je uspijevalo parirati ili ostati ispred inflacije. Neki od glavnih izuzetaka uključuju **Portugal** i **Francusku** gdje su obje vlade uvele povećanje plate od 1.5% u 2006. god. Sa inflacijom od 3% do kraja godine u Portugalu i 2% u Francuskoj, ovo znači da su radnici u javnom sektoru pretrpjeli daljnju eroziju svojih realnih zaradama, a sindikati će zahtijevati veće povećanje plate u budućnosti kako bi nadoknadili pad kupovne moći.

Plaća zdravstvenih radnika je posebno pitanje u centralnoj i Istočnoj Europi sa jednim brojem demonstracija i štrajkova zbog razina plaća i privatizacije u Bugarskoj, Slovačkoj, Poljskoj i Estoniji. Male plaće općenitije u javnog sektoru stvaraju probleme zapošljavanja novih radnika jer mnogi od njih migriraju u zemlje Zapadne Europe. Ovo je bio jedan od glavnih razloga pozadine nacionalnih demonstracija u Litvaniji u studenom, pod sloganom "Europske zarade za litvanske radnike."

U **Švicarskoj**, gdje su pregovori oko plata veoma decentralizirani, sindikati javnih i privatnih sektora su udružili snage u nacionalnoj kampanji o zaradama, koja je u proljeće započela sa fokusom na izjednačene plaće i dovela do nacionalnih demonstracija u rujnu sa 25.000 učesnika. Sindikati javnih sektora su pretrpjeli postupnu eroziju svojih realnih zarada u proteklih 12 godina dok su povećanja plaće zaostala iza inflacije.

Regionalni vladini zaposlenici u Njemačkoj su bili uključeni u najduži štrajk javnog sektora tamo od Drugog svjetskog rata. Sindikati službi *Ver.di* su koordinirali aktivnost sa drugim sindikatima u jednom broju regiona tijekom 14 tjedana u veljači, ožujku i travnju. Sindikati su uspješno odolijevali pokušajima poslodavaca da nametnu povećanja broja radnih sati tjedno putem odbora. Poslodavci su iz javnog sektora povukli sporazum iz 2004. god. o radnom vremenu i odbili potpisati novi sporazum o javnom sektoru u 2005. god., koji je bio odobren od strane poslodavaca federalne i lokalne vlade. Kao rezultat štrajka, dogovoren je raspon različitih sporazuma o radnom vremenu u regionima, a početkom studenog, na snagu je stupio novi kolektivni ugovor.

¹ European Federation of Public Service Unions – Europska organizacija sindikata zaposlenih u javnim i državnim službama.

Postojao je još jedan broj drugih sporova u javnim službama tijekom godine, sa nekoliko sporova o plaći širom **Velike Britanije** i njenim decentraliziranim civilnim službama i sporazumima oko pregovora o platama. Međutim, najveća industrijska akcija tamo je obuhvatila radnike u Upravi za rad i mirovine, koji su protestirali zbog planiranog ukidanja 30.000 radnih mjesta, nametnutog kao dio Gershonove procjene učinkovitosti. Štrajk u norveškom sektoru električne energije krajem ljeta je bio zbog plaća, doplataka i izmještanja poslova, sa zadovoljavajućim ishodom za sindikate, uključujući i poseban sporazum o izmještanju posla usmjerenog na sprječavanje socijalnog dampinga.

Socijalni dijalog

Komitet za socijalni dijalog **bolnica** se zvanično susreo prvi put u rujnu, dovodeći zajedno EPSU sa HOSPEEM-om, organizacije poslodavaca koju je osnovao CEEP, globalno tijelo poslodavaca javnog sektora. Zvanični komitet će nastaviti usmjeravanja pozornosti na ključne teme proširene ranijih godina u neformalnim razgovorima – regrutiranje i zadržavanje, starenje radne snage i potrebe kvalifikacija.

U sektoru nacionalne administracije, neformalni socijalni dijalog je nastavljen između glavnih ravnatelja administracija i delegacije strukovnog sindikata predvođene EPSU-om. U prosincu je potpisana zajednička izjava o jednakosti i raznolikosti, iza koje je slijedila zajednička izjava o pokretljivosti civilnih službenika u lipnju 2006. god. Postoji neki optimizam da će pod Njemačkim predsjedavanjem u EU u prvoj polovini 2007. god. biti napravljen progres prema formaliziranju socijalnog dijaloga u ovom sektoru.

Zdravstvo i sigurnost, jednakost i raznolikost i zaposlenje su bili među glavnim pitanjima za komitet za socijalni dijalog **elektrike** tijekom godine. Sačinjen je najnoviji nacrt sporazuma o zdravstvu i sigurnosti koji vodi računa osobito o pitanjima jednakosti kao i o skorašnjem zakonodavstvu. Razvijen je alat za jednakost i raznolikost i načinjen progres na nadopunjavanje Komisijine studije o zapošljavanju iz 2001. god. Europska komisija je odobrila postavljanje formalnog komiteta za socijalni dijalog u sektoru **plina**, i on će se po prvi puta sastati u ožujku 2007. godine.

Početak 2006. god. komitet za **lokalnu i regionalnu vladu** je usvojio dvogodišnji program sa glavnim temama: ojačavanje socijalnog dijaloga u novim zemljama članicama i zemljama kandidatima kroz aktivnosti proširenja mogućnosti; podržavanje procesa reformi sa fokusom na demografsko starenje i organizaciju rada; promicanje jednakosti spolova i raznolikosti i; vrjednovanje različitih formi pružanja usluga lokalnih javnih službi kroz zajednički studij.

Koordinacija kolektivnog pregovaranja

Postoji neki dodatni progres u tri glavne inicijative koje je EPSU poduzeo da pokuša unaprijediti koordinaciju kolektivnog pregovaranja:

epsucob@ network: Mreža sada postoji već tri godine i ima preko 100 dopisnika od EPSU-ovih udruženja u 28 zemalja. Tajništvo se oslanja na ove kontakte da dobavi i podijeli informacije o kolektivnom pregovaranju, i koristio je mrežu za prikupljanje podataka o spektru pitanja.

epsucob@NEWS: Bilten u formi elektroničke pošte se pojavljuje svaka dva tjedna, ažurno obavještavajući čitaoce o najnovijim razvojem u kolektivnom pregovaranju, a člancima se može pristupiti kroz indeks zemlje na EPSU-ovoj web stranici. Većina informacija nastavlja stizati sa web stranica udruženja i drugih izvora informacija o industrijskim odnosima. Novinska brošura sada šire kruži sa 220 primatelja.

epsucob@INFO: Načinjen je progres u uspostavljanju izvora informacija o kolektivnom pregovaranju koje mogu upotrijebiti EPSU-ova udruženja putem interneta. Ova baza podataka je dostupna veći dio godine i sadrži osnovne podatke o oko 70 sporazuma o plaćanju iz cijele Europe. Uključuje i poveznicu na članke na *epsucob@NEWS* i izvješća na web stranici EIRO. Ipak, potrebno je uraditi više posla za proširenje i produbljenje informacija dostupnih o svakoj državi i sektoru.